

Piotr Krzysztof Kąkol¹

DOTACJE Z FUNDUSZU PRACY JAKO FORMA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW W WYSOKIEM MAZOWIECKIEM

Urzędy Pracy do dnia 1 czerwca 2004 udzielały pożyczki na otwarcie własnej działalności gospodarczej na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 24 marca 1995 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania pożyczek z Funduszu Pracy, wysokości stopy procentowej oraz warunków spłaty.

Pożyczki udzielane były przez kierownika rejonowego urzędu pracy ze środków Funduszu Pracy.

Osoba ubiegająca się o uzyskanie pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej, składała w rejonowym urzędzie pracy wniosek określający:

- kwotę wnioskowanej pożyczki,
- rodzaj zamierzonej działalności,
- kalkulację wydatków na uruchomienie działalności w ramach wnioskowanej pożyczki, środków własnych oraz innych źródeł finansowania,
- szczegółową specyfikację i harmonogram zakupów w ramach wnioskowanej pożyczki,
- przewidywane koszty i dochody prowadzenia działalności,
- proponowany okres karencji oraz termin spłaty pożyczki,
- proponowane formy zabezpieczenia spłaty pożyczki.

Otrzymywane pożyczki z Funduszu pracy charakteryzowała niska stopa oprocentowania, a także możliwość umorzenia w 50%, przy terminowej spłacie oraz spełnieniu wszystkich warunków postawionych przez Urząd Pracy.

Podstawowym celem udzielania pożyczek z Funduszu Pracy było rozpoczęcie

¹ Mgr Piotr Krzysztof Kąkol, funkcjonariusz celny, Urząd Celny w Łomży.

działalności na własny rachunek przez bezrobotnych i tworzenie nowych miejsc pracy w istniejących na lokalnym rynku zakładach pracy. Miały one istotne znaczenie dla promocji samozatrudnienia i w dalszej perspektywie zatrudnienia innych osób bezrobotnych. Ta forma działania na rzecz ograniczenia skutków bezrobocia była najbardziej efektywna.

W dniu 1 czerwca 2004 weszła w życie ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Ustawa zastąpiła rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 24 marca 1995 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania pożyczek z Funduszu Pracy, wysokości stopy procentowej oraz warunków spłaty, dla osób bezrobotnych, przewiduje ona także bardziej korzystne możliwości otrzymania bezzwrotnej dotacji na otwarcie własnej działalności gospodarczej. Ustawa określiła zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.

Jednorazowa dotacja z urzędu pracy stanowić ma zachętę dla osób bezrobotnych, by miejsce przyszłej pracy stworzyły sobie same. Pieniądzy nie trzeba zwracać, nawet jeśli pomysł się nie uda. Wystarczy prowadzić działalność przez 12 pełnych miesięcy, bez możliwości jej zawieszania.

Przepisy te dokładnie reguluje ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zgodnie z Art. 46. tejże ustawy, ust. 1. Starosta z Funduszu Pracy może:

- zrefundować podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia;
- przyznać bezrobotnemu jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związane z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia, a w przypadku gdy działalność jest podejmowana na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych, wysokość przyznanych bezrobotnemu środków nie może przekraczać 4-krotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka założyciela spółdzielni oraz 3-krotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka przystępującego do spółdzielni socjalnej po jej założeniu.

W roku 2010 podobnie jak w roku 2009 będzie obowiązywała dotacja w wysokości 6-krotności średniego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw. Niektóre Powiatowe Urzędy Pracy we własnym zakresie zaniżają kwotę dotacji przyznawaną bezrobotnym na otwarcie działalności gospodarczej. W większości przypadków można jednak ubiegać się o dofinansowanie w pełnej kwocie. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w 2009 r. wyniosło 3319,88 zł. Tym samym maksymalna kwota dotacji z Urzędu Pracy wynosi aktualnie (II-III.2009): 19 919,28 zł².

² <http://www.biznesplan24.pl>, (2010-03-15).

Wniosek o przyznanie pieniędzy należy skierować do Urzędu Pracy właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu. Wniosek można złożyć tylko do jednego starosty; złożenie kilku wniosków automatycznie pozbawia prawa do dotacji. Pamiętać trzeba, że przedsiębiorca, który otrzymał pieniądze z Urzędu Pracy na rozpoczęcie działalności gospodarczej, nie będzie mógł zawiesić jej po 12 miesiącach od rejestracji (takie prawo przysługuje wszystkim innym prowadzącym działalność gospodarczą).

Ubiegając się o dofinansowanie należy wiedzieć, że istnieją profile działalności, w których nie można liczyć na dotację, należy do nich między innymi: transport krajowych towarów (rzeczy) oraz transport krajowy osób taksówkami, działalność związana z produkcją, przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów wyszczególnionych w Traktacie WE, działalność związana z eksportem, jak również działalność uwarunkowana pierwszeństwem użycia towarów produkcji krajowej przed towarami importowanymi. Otrzymanie dotacji z Funduszu Pracy nie jest bardzo skomplikowane i trudne, wystarczy wypełnić wniosek, spełniać wszystkie wymagania i złożyć jego w Urzędzie Pracy.

Pozytywne rozpatrzenie wniosku, podpisanie umowy i przekazanie pieniędzy na konto bezrobotnego wiąże się jednoznacznie z przestrzeganiem zobowiązań wynikających z otrzymanej dotacji. Najważniejszym obowiązkiem jest prowadzenie działalności przez minimum rok (12 miesięcy) oraz przedstawienie rachunków, faktur lub innych dokumentów potwierdzających wykorzystanie otrzymanej dotacji w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Jeśli osoba, wykorzystająca otrzymane pieniądze w sposób niezgodny z warunkami dotacji jest ona zobowiązana do jej zwrotu wraz z odsetkami w terminie 30 dni od otrzymania wezwania od starosty. Obowiązek zwrotu nałożony jest na bezrobotnego, który wykorzystał nieprawidłowo środki lub prowadził działalność przez okres krótszy niż 12 miesięcy. W 12 miesięczny termin wliczają się przerwy spowodowane chorobą lub powołaniem do odbycia zasadniczej lub zastępczej służby wojskowej. Oddać gotówkę musi także ten, kto podjął w ciągu pierwszych 12 miesięcy od otrzymania dotacji zatrudnienie, złożył niezgodne oświadczenia lub naruszył którykolwiek z warunków umowy.

Zaletą tej formy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych jest mało skomplikowany proces ubiegania się o te dofinansowanie z Funduszu Pracy. Każda osoba bezrobotna mając pomysł na działalność może pójść do Urzędu Pracy i złożyć wniosek o dofinansowanie³.

Powiatowy Urząd Pracy w Wysokiem Mazowieckiem obejmuje zasięgiem swego działania obszar 10 jednostek samorządowych: Wysokie Mazowieckie gmina wiejska, Ciechanowiec, Wysokie Mazowieckie gmina miejska, Szepietowo, Sokoły, Czyżew Osada, Kulesze Kościelne, Klukowo, Kobylin Borzymy i Nowe Piekuty. Prowadzi on działania mające na celu zachęcenie do podjęcia działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne. Czynnikiem motywującym podjęcie działań

³ <http://www.wolkariery.pl/dofinansowanie-z-funduszu-pracy.xml>, (2010-03-23).

mających na celu stworzenie sobie własnego miejsca pracy jest możliwość otrzymania jednorazowej dotacji bezzwrotnej ze środków Funduszu Pracy.

Przedmiotem działania PUP jest promocja zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa, realizowana na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Z danych PUP w Wysokiem Mazowieckiem wynika, że w roku 2005 przyznano 34 dotacje, w roku 2006 liczba ta zmalała do 33 przyznanych dotacji. W roku 2007 zauważamy już wzrost udzielonych dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, bo przyznano ich aż 73. W roku 2009 do dnia 30 września przyznano 87 dotacji (zob. tabela 1).

Tabela 1. Ilość osób, którym przyznano środki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej w latach 2005-2009.

Rok	2005	2006	2007	2008	2009 (do 30.IX)
Liczba osób, którym przyznano środki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej	34	33	44	73	87

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z PUP Wysokie Mazowieckie.

W rozbiciu na profile działalności, aktywność bezrobotnych kształtowała się następująco. W latach 2005-2007 założono najwięcej firm o profilu handlowym. W roku 2005 otwarto czternaście firm o tym profilu, w roku 2006 dwanaście, w roku 2007 czternaście. W roku 2008 najwięcej otwarto działalności gospodarczych o profilu budowlanym. W roku 2008 założono dwadzieścia cztery firmy o profilu budowlanym a w roku 2009 aż trzydzieści pięć. Zestawienie ukazuje, że najbardziej popularnymi profilami działalności gospodarczych, na które korzystało z jednorazowej dotacji są: budownictwo, handel, a w dalszej kolejności: komunikacja, usługi gastronomiczne, finansowe, fryzjerskie⁴.

W roku 2005 i 2007 tylko jeden podmiot gospodarczy zrezygnował z prowadzenia działalności gospodarczej przed upływem 12 miesięcy od daty uruchomienia działalności gospodarczej. Były to przedsiębiorstwa o profilu handlowym (2005 r.) oraz usługowym (2007 r.). (zob. tabela. 2).

Natomiast po upływie 12 miesięcy od daty uruchomienia działalności gospodarczej zrezygnowało osiem podmiotów w roku 2005 i 2007, siedem podmiotów w roku 2006 oraz trzy podmioty w 2008 (zob. tabela 2).

⁴ Dane pochodzą z PUP w Wysokiem Mazowieckiem.

Tabela 2. Ilość podmiotów, która zrezygnowała z prowadzenia działalności gospodarczej.

Rok	2005	2006	2007	2008
Liczba podmiotów, które zrezygnowały z prowadzenia działalności gospodarczej przed upływem 12 m-cy od daty uruchomienia działalności gospodarczej	1	0	1	0
Liczba podmiotów, które zrezygnowały z prowadzenia działalności gospodarczej po upływie 12 m-cy od daty uruchomienia działalności gospodarczej	8	7	8	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z PUP Wysokie Mazowieckie.

Po upływie obowiązywania umowy z powiatowym urzędem pracy (12 miesięcy od przyznania dotacji na prowadzenie działalności gospodarczej) najczęściej rezygnowano w następujących profilach: handlowy 5 podmiotów (2005), 4 podmioty (2006), 5 podmiotów (2007). Ilość podmiotów rezygnujących z prowadzenia działalności gospodarczej, po dwunastu miesiącach od otrzymania dotacji z PUP z rozbić na profile tej działalności przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3. Ilość podmiotów rezygnujących z prowadzenia działalności gospodarczej, po dwunastu miesiącach od otrzymania dotacji z PUP z rozbić na profile tej działalności.

2005		2006		2007		2008	
profil	liczba	profil	liczba	profil	liczba	profil	liczba
Budownictwo	2	Budownictwo	1	Budownictwo	1	Handel	3
Handel	5	Handel	4	Handel	5		
Usługi foto- video	1	Usługi telekomunikacyjne	1	Usługi fryzjerskie	2		
		Usługi fryzjerskie	1				

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z PUP Wysokie Mazowieckie.

Na podstawie danych statystycznych stwierdzono również, że średni okres funkcjonowania podmiotów gospodarczych, które otrzymały środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, wynosi 30 miesięcy.

Do głównych przyczyn rezygnacji z prowadzenia własnej działalności gospodarczej należą:

- nie przemyślana decyzja w momencie dokonywania wyboru rodzaju działalności;
- podjęcie zatrudnienia na umowę o pracę;
- kryzys ekonomiczny;

Zakończenie

Praca ukazuje znaczenie polityki władz regionu polegającej na rozwoju przedsiębiorczości poprzez aktywizację zawodową osób bezrobotnych.

Taką aktywizację zawodową prowadzą Powiatowe Urzędy Pracy na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Wciąż rosnące zainteresowanie możliwością otrzymanej dotacji z Powiatowych Urzędów Pracy przyczynia się do aktywizacji zawodowej oraz do rozwoju przedsiębiorczości w regionie. Na przykładzie PUP w Wysokiem Mazowieckiem stwierdzono rosnące zainteresowanie możliwością otrzymania dotacji na otwarcie własnej działalności gospodarczej. Znalezione również profile działalności, na które najczęściej wykorzystywana zostaje otrzymana dotacja. Artykuł, może również motywować osoby bezrobotne, do ubiegania się o dofinansowanie oraz założenie i prowadzenie własnej działalności gospodarczej. W latach 2005-2009 (30.IX) tylko 2 podmioty z 271, które otrzymało dofinansowanie zrezygnowały z prowadzenia działalności gospodarczej przed upływem obowiązywania umowy zawartej z PUP, a więc zobowiązane były do zwrotu otrzymanej dotacji. Średni okres funkcjonowania przedsiębiorstw, które otrzymały dofinansowanie wynosił 30 miesięcy.

Bibliografia

1. <http://www.biznesplan24.pl>
2. <http://www.wokolkariery.pl>

Abstrakt

W artykule starano się przedstawić znaczenie polityki władz regionu, a w szczególności Powiatowego Urzędu Pracy, dla rozwoju przedsiębiorczości poprzez aktywizację zawodową osób bezrobotnych.

Na podstawie analizy danych statystycznych otrzymanych z PUP w Wysokiem Mazowieckiem starano się znaleźć odpowiedzi na następujące pytania:

- jakie były profile najczęściej otwieranych działalności gospodarczych z otrzymanego dofinansowania.
- jaka była liczba podmiotów, które zrezygnowały z prowadzenia działalności gospodarczej przed upływem 12 miesięcy?

Określono o jakich profilach podmioty gospodarcze najczęściej rezygnowały z prowadzenia działalności gospodarczej po upływie obowiązywania umowy z PUP.

Zauważono także wciąż rosnące zainteresowanie osób bezrobotnych otrzymaniem jednorazowej dotacji na podjęcie własnej działalności gospodarczej.

Stwierdzono, że średni okres funkcjonowania podmiotów gospodarczych, które otrzymały środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, wynosił 30 miesięcy.

Podjęto także próbę określenia głównych przyczyn rezygnacji z prowadzenia działalności gospodarczej po zakończeniu obowiązywania umowy zawartej z Powiatowym Urzędem Pracy.

Labour Fund subsidies as a form of professional activation of the inhabitants in Wysokie Mazowieckie

The essay is an attempt to present the significance of the local authorities' policy, mainly the District Unemployment Office, in the development of entrepreneurship through professional activation of the unemployed.

The analysis of the statistical data obtained from the District Unemployment Office in Wysokie Mazowieckie provided the answers to the following questions:

- what were the most frequent profiles of subsidized economic activities
- what was the number of assets which stopped economic activity before the period of 12 months

It has been determined what sort of economic assets most frequently gave up their activity after the expiry of the contract with the District Unemployment Office. It has been noticed a growing number of the unemployed interested in obtaining a one-time subsidy to start their own businesses. It turned out that an average period of subsidized enterprises lasted for 30 months. There was an attempt to find out the main reasons for giving up economic activity after the expiry of the contract with the District Unemployment Office.

MBA Piotr Krzysztof Kąkol, customs officer, Customs in Łomża.